

باسمه تعالی		
سوال‌ات نوبت اول فارسی دوازدهم	سال تحصیلی ۹۷-۹۸	دبیرستان نمونه دولتی استاد تقی جعفری مهاباد
مدت زمان آزمون: ۸۰ دقیقه		ساعت شروع: ۱۰

بخش اول - معنی و مفهوم شعر

عبارات و اشعار زیر را به نثر روان معنی کنید. (۴)

- ۱- گفت کار شرع کار درهم و دینار نیست . /۲۵
- ۲- در عشق قدم نهادن کسی را مسلم شود که با خود نباشد و ترک خود بکند /۲۵
- ۳- هر کسی از ظن خود شد یار من /۵
از درون من نجس اسرار من
- ۴- همت از باد سحر می طلبم گر ببرد /۵
خبر از من به رفیقی که به طرف چمن است
- ۵- من گرم تماشا و غرق این دریای سبز معلقی که بر آن، مرغان الماس یر، ستارگان زیبا و خاموش، تک تک از غیب سر می زنند. /۷۵
- ۶- بازش بخواندد باز اعراض فرماید بار دیگرش به تضرع و زاری بخواند /۷۵
- ۷- در عالم پیر هر کجا برنایی است /۱
عاشق بادا که خوش سودایی است

بخش دوم - لغت و زبان

با توجه به عبارات و اشعار زیر، معنای واژگان مشخص شده را بنویسید. (۱/۵)

- ۸- تخم خرمایی به تربیش نخل باسق گشته . /۲۵
- ۹- گفت باید حد زند هشیار مردم مست را /۲۵
- ۱۰- مسلک مرغ گرفتار قفس هم چون من است /۲۵
- ۱۱- بگرای چو ازدهای گرزه . /۲۵
- ۱۲- لیک کس را دید جان دستور نیست /۲۵
- ۱۳- با خاک عجین آمد و از تاک عیان شد /۲۵
- ۱۴- اغلاط املایی را بیابید و تصحیح کنید. /۵

فراش باد صبا - مسلک و روش - سزاوار ثنا - طزف چمن - اجانب و بیگانگان - بیت الهزن - غرقه به خون - اهریمن و شیطان - زما و مرهم - چاه زرخدان

۱۵- در کدام گزینه یک یا تعدادی از واژه ها نادرستی املایی دارد؟ تصحیح کنید. /۱

الف) تدانی معانی - دل از عزا در آوردن - وصله رنگارنگ - حیاط خانه - ترقی و انتصاب

ب) پر زرق و برق - رفتگر شهرداری - حد و حصر - سوء هاضمه - بساط تهویه

پ) ذرت بلالی ها - مباحات - عظیمت و رفتن - ایل و عشیره - چند صباح - ایل و تبار

ت) مواجب خداداد - بطالت - حقوق قضایی - عدلیه - آب جیحون و دانش های زبانی و دستوری

۱۶- نقش دستوری کلمات مشخص شده را در مقابل آنها بنویسید.

الف) تا شد تهی از خویش و نی اش نام نهادند /۵

باسمه تعالی		
دبیرستان نمونه دولتی استاد تقی جعفری مهاباد	سال تحصیلی ۹۷-۹۸	سوالات نوبت اول فارسی دوازدهم
مدت زمان آزمون: ۸۰ دقیقه		ساعت شروع: ۱۰

ب. خاکی است که رنگین شده از خون ضعیفان

۱۷- در هر یک از موارد زیر نوع حذف را مشخص کنید. /۵

الف) طاعتش موجب قربت است و به شکر اندرش مزید نعمت

ب) چه غم دیوار امت را که دارد چون تو پشتیبان

۱۸- در بیت های زیر وابسته وابسته را بیابید و نوع آن را مشخص کنید. ۱

الف) زین بی خردان سفله بستان داد دل مردم خردمند

ب) در پیشگاه اهل خردمند نیست محترم

۱۷- در بیت زیر، مصراع اول را مطابق زبان معیار مرتب کنید. /۵

انصاف و عدل داشت موافق بسی ولی چون فرخی موافق ثابت قدم نداشت

۱۸- هم آوای واژگان زیر را به همراه معنی آنها بنویسید ۱

الف) سبا (ب) خار (پ) خواست (ت) منسوب

بخش سوم - فلروادب

۱۹- آرایه مقابل هر بیت را در آن نشان دهید. ۱

الف) محرم این هوش جز بی هوش نیست مرزبان را مشتری جز گوش نیست (اسلوب معادله)

ب) همچو نی زهری و تریاقی که دید همچو نی دمساز و مشتاقی که دید (پارادوکس)

۲۰- آرایه تلمیح را در بیت زیر به اختصار توضیح دهید. /۵

آن کسی را که در این ملک، سلیمان کردیم ملت امروز یقین کرد که او اهرمن است (تلمیح)

۲۱- آرایه های ادبی «اسلوب معادله و تشخیص را در موارد زیر نشان دهید. ۱

الف) عیب پاکان زود بر مردم هویدا می شود مو در شیر خالص زود پیدا می شود

ب) مستمع، صاحب سخن را بر سر کار آورد غنچه خاموش، بلبل را به گفتار آورد

۲۲- در بیت زیر کدام کلمات مفهوم نمادین دارند؟ مفهوم هر یک را بنویسید. /۵

ای مرغ سحرا عشق ز پروانه بیاموز کان سوخته را جان شد و آواز نیامد

۲۳- مست و هشیار سروده کیست و در چه قالبی است؟ /۵

بخش چهارم - تفسیری

۵. ۲۴- مفهوم عبارت زیر چیست؟

از بیم عقرب جواره دموکراسی قرن بیستم، ناچار شده به مار غاشیه حکومت سرهنگها پناه ببرد..

۱ ۲۵- سروده زیر با کدام گزینه ارتباط معنایی دارد؟ توضیح دهید.

و من نمازم را وقتی می خوانم/ که اذانش را باد گفته باشد سر گلدسته سرو/ من نمازم را پی تکبیره الاحرام علف می خوانم/ پی قدقامت موج

الف) درختان کهنی که سالیان دراز سر بر شانه هم داده اند، آب را تا باغستان و مزرعه مشایعت می کنند.

ب) چه آغاز خوبی و چه پایان خوب تری! لحظه ای که هر سال، از نخستین دم بهاره بی صبرانه چشم به راهش بودیم.

پ) درختش، غارش، کوهش، هر صخره سنگش و سنگریزه اش آیات وحی را بر لب دارد و زبان گویای خدا میشود.

ت) ماه با تالو پرشکوهش از راه رسید و گل های الماس شکفتند و قندیل زیبای پروین سر زد.

۱ ۲۶- با توجه به عبارت زیر به پرسش ها پاسخ دهید.

به حسن - که مطلوب همه است - دشوار می توان رسیدن؛ زیرا که وصول به حسن، ممکن نشود الا به واسطه عشق، و عشق؛ هر کسی را به خود راه ندهد و به همه جایی مأوا نکند و به هر دیده روی ننماید.»

الف) شرط دستیابی به خوبی، چیست؟

ب) منظور از قسمت مشخص شده چیست؟

۵. ۲۶- در کدام گزینه به سخن مشهور کل شیء یرجع الی أصله: هر چیزی سرانجام به اصل خود باز می گردد. اشاره شده است؟

الف) کز نیستان تا مرا ببریده اند از نفیرم مرد و زن نالیده اند

ب) هر کسی کاو دور ماند از اصل خویش باز جوید روزگار وصل خویش

پ) همچونی زهری و تریاقی که دید همچونی دمساز و مشتاقی که دید؟

ت) چون من در آن حضرت رسم و تاب آفتاب آن جمال بر من زند، مرا از خود یاد نیاید.

۱ ۲۷- ابیات زیر را بخوانید و به پرسش ها پاسخ دهید.

تا وارهی از دم ستوران وین مردم نحس دیو مانند

با شیر سپهر بسته پیمان با اختر سعد کرده پیوند

ب) منظور از ستوران چیست؟

الف) مقصود از شیر سپهر و اختر سعد چیست؟

بخش پنجم حفظی

۲

۲۸- اشعار زیر را کامل کنید.

- الف) یک دم غریق بحر خدا شو گمان مبر
.....
- ب) دیوار زندگی را زین گونه یادگاران
.....
- ج) وین نغمه محبت بعد از من نو تو ماند
.....
- د) در دل مدار هیچ که زیر و زبر شوی
.....

پاور